

در دو صفحه‌ی روبه‌روی هم این کتاب، چی می‌بینید

۱ این جا شماره‌ی درسی رو که قراره بخونید، می‌بینید.

۳ این عدده که این جا می‌بینید به شما می‌گه که آخرین تمرینی که در این صفحه اومده از چه صفحه‌ی کتاب درسی در این جا قرار گرفته.

۲ این عدده که این جا می‌بینید، به شما می‌گه اولین تمرینی که در این صفحه اومده از چه صفحه‌ی کتاب درسی این جا قرار گرفته.

۴ در واقع این دوتا عدد بهترین می‌کن که تمرین‌های چه صفحه‌ای تا چه صفحه‌ای از کتاب درسی رو در این دو صفحه می‌بینید.

۶ این دایره بیضی و با علامت مرفه‌ی ۱ و ۲ را کنار یکدیگر نگاه کنید تا متوجه شوید که این دو بیضی (این دو بیضی را)

نامش اینوز  
 تعداد بیضی در یک دقیقه  
 تعداد دم و بازدم در یک دقیقه  
 بعد از دو دقیقه  
 قبل از دو دقیقه  
 بعد از دو دقیقه  
 بعد از دو دقیقه

۷۰	۳۰	۱۲۰	۷۰
۶۰	۳۵	۱۱۵	۷۵

بعد از دو دقیقه قلب از دو بیضی تا سه بیضی در دقیقه می‌ضربد. این یعنی در هر دقیقه تعداد دم و بازدم بیشتر است. این اتفاق به سبب این است که در این زمان قلب با ضربان بیشتری کار می‌کند تا خون بیشتری را به سرتان برساند.

تکرار کنید:  
 این آزمایش‌ها را در حالت‌های مختلفی تکرار کنید. مثلاً وقتی در حال استراحت هستید، وقتی در حال دویدن هستید، وقتی در حال دویدن هستید و در حال دویدن هستید. این آزمایش‌ها را به دوستانتان خود نشان دهید و نتایج آن را با هم مقایسه کنید.

آیا تعداد نبض افراد مختلف، یکسان است؟ جری: تعداد نبض افراد مختلف یکسان نیست.  
 ۳- آیا استفاده از گوشی پزشکی، صدای قلب خود و دوستانتان را در قسمت یک دقیقه بشنوید و بشمارید؟ آیا بین تعداد صدای قلب و تعداد نبضتان رابطه‌ی خاصی دارید؟ به تعداد نبض یا تعداد ضربان قلب خود توجه کنید.

گفت و گو:  
 چرا پزشک تعداد نبض بیمار را اندازه‌گیری می‌کند؟ تعداد نبض بیمار در هر دقیقه با تعداد ضربان قلب بیمار و شدت آن با شدت فعالیت قلب مرتبط است. به همین دلیل پزشکان از نبض برای تشخیص به سلامت و یا کار قلب استفاده می‌کنند.

سؤال:  
 ما در شماره‌رو فعالیت‌های گوناگونی مانند غذا خوردن، راه رفتن، ورزش کردن، درس خواندن و بازی کردن انجام می‌دهیم. آیا ضربان قلب ما با تغییر فعالیت‌هایمان که البته می‌تواند تغییر کند، تغییر می‌کند؟ که نتایج ورزش کردن، تمرین قلب بالا می‌رود اما هنگام نقاشی کردن، ضربان قلب پایین می‌آید. هر چه بیشتر جسمی بیشتر و شدیدتر باشد، ضربان قلب بالاتر خواهد بود.

فصلنامه:  
 در گروه خود، به نوبت فعالیت زیر را انجام دهید.  
 ۱ روی سینه‌ای بنشینید و به آرامی نفس بکشید. تعداد دم و بازدم - دورا در مدت یک دقیقه بشمارید.  
 ۲ همزمان نفس بکشید و در آن زمان نفس بکشید. تعداد دم و بازدم - دورا در مدت یک دقیقه بشمارید.

۲۹

گفت و گو:  
 برای بررسی صلبه‌ی زیر در گروه گفت‌وگو کنید و نتیجه را به کلاس گزارش دهید. کسانی که صلبه‌های بزرگ‌تری مشاهده می‌کنند، خطه‌شان بزرگ‌تر است. انسان‌هایی که صلبه‌ی بزرگ‌تری دارند شش‌های بزرگ‌تری هم دارند و مرتبه‌های بیشتری را در شش‌ها وارد کنند.

گفت و گو:  
 وقتی حساب ما سخت یا یادش را از حوا پر کرده‌ید، اول کتاب کار را انجام داده‌اید یا بازه‌ی ابتدا و بعد از آن را وارد شش‌ها می‌کنیم. سپس با بازدم حوا را خارج می‌کنیم.

جمع آوری اطلاعات:  
 در این بخش هر یک از ما، تعداد و نامی مو وجود دارد. در زیر این بویژه اطلاعات جمع‌آوری شده و به کلاس گزارش دهید. بویژه جلوی ورود ذرات خارجی را می‌گیرد. همچنین بویژه سی پی به نوبت و مطابقت در بینی کمک می‌کند. با کشیدن مویژه‌ها بینی می‌تواند به راحتی به بدن راه پیدا می‌کند.

فصلنامه:  
 ۱ مانند شکل، دو تکلیف خود را روی صحنه نشان فرار دهید. چه مشاهده می‌کنید؟ به نظر می‌رسد در این دو مورد تفاوت‌هایی وجود دارد.  
 ۲- این چه شما احساس کرده‌ید. نبض نام دارد. اکنون هر یک از افراد گروه، تعداد نبض خود را در مدت یک دقیقه بشمارد و در جدول زیر بنویسید. (اینجا پیوسته‌ای است.)

نام دانش آموز	تعداد نبض در یک دقیقه
محمد	۷۲
رادین	۸۰
اسیر	۷۶

سؤال:  
 ما در شماره‌رو فعالیت‌های گوناگونی مانند غذا خوردن، راه رفتن، ورزش کردن، درس خواندن و بازی کردن انجام می‌دهیم. آیا ضربان قلب ما با تغییر فعالیت‌هایمان که البته می‌تواند تغییر کند، تغییر می‌کند؟ که نتایج ورزش کردن، تمرین قلب بالا می‌رود اما هنگام نقاشی کردن، ضربان قلب پایین می‌آید. هر چه بیشتر جسمی بیشتر و شدیدتر باشد، ضربان قلب بالاتر خواهد بود.

فصلنامه:  
 در گروه خود، به نوبت فعالیت زیر را انجام دهید.  
 ۱ روی سینه‌ای بنشینید و به آرامی نفس بکشید. تعداد دم و بازدم - دورا در مدت یک دقیقه بشمارید.  
 ۲ همزمان نفس بکشید و در آن زمان نفس بکشید. تعداد دم و بازدم - دورا در مدت یک دقیقه بشمارید.

۴۸

این شماره‌ای که این جا می‌بینید شماره‌ی صفحه‌ی کتاب درسی‌یاری هستش. کتاب درسی‌یاری پایه‌ی چهارم مجموعاً ۴۳۴ صفحه داره.

۷ در کتاب درسی‌یاری پایه‌ی چهارم عین متن سؤال‌های کتاب درسی رو به صورت پرینت می‌بینید.

۶ به کمک این تیترو که می‌بینید، می‌تونید بفهمید چه تمرینی از چه صفحه‌ای از کتاب درسی این جا قرار گرفته.

۸ در این کتاب، پاسخ‌های تمرین‌ها، پرسش‌ها، سؤال‌ها و... کتاب درسی رو که توسط مؤلف‌های خوبمون نوشته‌شده، به صورت ساده می‌بینید.

# فهرست

شماره‌ی  
صفحه‌ی  
کتاب درسی

شماره‌ی  
صفحه‌ی  
کتاب درسی

شماره‌ی  
صفحه‌ی  
کتاب درسی

شماره‌ی  
صفحه‌ی  
کتاب درسی

شماره‌ی  
صفحه‌ی  
کتاب درسی

## علوم تجربی

۷	درس ۱: زنگ علوم	۱
۹	درس ۲: مخلوط‌ها در زندگی	۵
۱۴	درس ۳: انرژی، نیاز هر روز ما	۱۵
۱۹	درس ۴: انرژی الکتریکی	۲۷
۲۴	درس ۵: گرما و ماده	۳۷
۲۸	درس ۶: سنگ‌ها	۴۷
۳۲	درس ۷: آهن‌ربا در زندگی	۵۹
۳۶	درس ۸: آسمان در شب	۶۷
۴۱	درس ۹: بدن ما (۱)	۷۷
۴۵	درس ۱۰: بدن ما (۲)	۸۳
۵۰	درس ۱۱: بی‌مهرها	۹۳
۵۷	درس ۱۲: گوناگونی گیاهان	۱۰۳
۶۱	درس ۱۳: زیستگاه	۱۱۱

## ریاضی

۶۹	فصل ۱: اعداد و الگوها	۱
۷۱	درس ۱: عددنویسی	۴
۷۴	درس ۲: الگوها	۸
۷۹	درس ۳: ماشین ورودی - خروجی	۱۲
۸۲	درس ۴: معزفی میلیون	۱۶
۸۸	فصل ۲: کسر	۲۳
۸۹	درس ۱: شناخت کسرها	۲۶
۹۳	درس ۲: جمع و تفریق	۳۰
۹۷	درس ۳: تساوی کسرها	۳۴
۱۰۱	درس ۴: ضرب عدد در کسر	۳۸
۱۰۹	فصل ۳: ضرب و تقسیم	۴۵
۱۱۱	درس ۱: ضرب دو عدد دورقمی	۴۸

۵۲	درس ۲: محاسبه‌ی حاصل ضرب	۱۱۵
۵۶	درس ۳: محاسبه‌های تقریبی	۱۲۰
۶۰	درس ۴: تقسیم و بخش پذیری	۱۲۳
۶۴	درس ۵: تقسیم بر عددهای یک‌رقمی	۱۲۷
۶۸	درس ۶: تقسیم بر عددهای دورقمی	۱۳۱
۷۵	فصل ۴: اندازه‌گیری	۱۳۹
۷۸	درس ۱: زاویه	۱۴۰
۸۲	درس ۲: اندازه‌گیری زاویه	۱۴۵
۸۶	درس ۳: اندازه‌گیری زمان	۱۴۹
۹۰	درس ۴: اندازه‌گیری طول	۱۵۳
۹۷	فصل ۵: عدد مخلوط و عدد اعشاری	۱۵۹
۱۰۰	درس ۱: عدد مخلوط	۱۶۱
۱۰۴	درس ۲: عدد اعشاری	۱۶۵
۱۰۸	درس ۳: جمع و تفریق اعشاری	۱۶۹
۱۱۲	درس ۴: ارزش مکانی عددهای اعشاری	۱۷۳
۱۱۹	فصل ۶: شکل‌های هندسی	۱۷۹
۱۲۲	درس ۱: عمود - موازی	۱۸۱
۱۲۶	درس ۲: چهارضلعی‌ها	۱۸۵
۱۳۰	درس ۳: مساحت متوازی‌الضلاع و ...	۱۹۰
۱۳۴	درس ۴: محیط و مساحت	۱۹۴
۱۴۱	فصل ۷: آمار و احتمال	۲۰۲
۱۴۴	درس ۱: نمودار خط شکسته	۲۰۴
۱۴۸	درس ۲: احتمال	۲۰۷

## مطالعات اجتماعی

۲	درس ۱: همسایه‌ی ما	۲۱۹
۵	درس ۲: این‌جا محلّه‌ی ماست	۲۲۱
۸	درس ۳: خرید و فروش در محلّه	۲۲۳
۱۳	درس ۴: نقشه‌ی محلّه‌ی ما	۲۲۷

## هدیه‌های آسمان

۲۳۰	درس ۵: زندگی در شهر و روستا	۲۰
۲۳۵	درس ۶: جهت‌های جغرافیایی	۲۴
۲۳۷	درس ۷: جغرافی دانان چگونه ...	۲۸
۲۳۹	درس ۸: نخستین روستاها ...	۳۲
۲۴۲	درس ۹: نخستین شهرها ...	۳۶
۲۴۵	درس ۱۰: مورخان چگونه گذشته ...	۴۱
۲۴۷	درس ۱۱: سفری به شهر باستانی ...	۴۶
۲۵۰	درس ۱۲: سفری به تخت‌جمشید (۱)	۵۱
۲۵۳	درس ۱۳: سفری به تخت‌جمشید (۲)	۵۶
۲۵۴	درس ۱۴: سفری به شهر باستانی ...	۵۹
۲۵۸	درس ۱۵: کوه‌ها و دشت‌های زیبا	۶۶
۲۶۱	درس ۱۶: آب‌وهوا	۷۱
۲۶۴	درس ۱۷: نواحی آب‌وهوایی ایران	۷۵
۲۶۸	درس ۱۸: پوشش گیاهی و زندگی ...	۸۰
۲۷۰	درس ۱۹: از محیط‌زیست مراقبت ...	۸۴
۲۷۴	درس ۲۰: نشانه‌های مّلی ما	۹۰
۲۷۵	درس ۲۱: تقویم	۹۳
۲۷۸	درس ۲۲: روزهای مهم	۹۵
۲۸۵	درس ۱: دانه‌ای که نمی‌خواست ...	۸
۲۸۶	درس ۲: کودکی بر آب	۱۴
۲۸۹	درس ۳: ما به مسجد می‌رویم	۲۲
۲۹۲	درس ۴: یک نماز و ده رکوع!	۳۲
۲۹۴	درس ۵: سخنی که سه بار تکرار ...	۴۰
۲۹۶	درس ۶: حرمی با دو گنبد	۴۵
۲۹۸	درس ۷: نماز در کوهستان	۵۰

## نگارش

۳۹۹	فصل ۱: آفرینش	۷
۳۹۹	درس ۱: آفریدگار زیبایی	۸
۴۰۱	درس ۲: کوچ پرستوها	۱۴
۴۰۳	فصل ۲: دانایی و هوشیاری	۱۹
۴۰۳	درس ۳: راز نشانه‌ها	۲۰
۴۰۵	درس ۴: ارزش علم	۲۵
۴۰۷	درس ۵: رهایی از قفس	۳۱
۴۱۰	فصل ۳: ایران من	۳۷
۴۱۰	درس ۶: آرش کمان‌گیر	۳۸
۴۱۳	درس ۷: مهمان شهر ما	۴۴
۴۱۵	فصل ۴: فرهنگ بومی	۴۹
۴۱۵	درس ۸: درس آزاد	۵۰
۴۱۶	درس ۹: درس آزاد	۵۳
۴۱۸	فصل ۵: نام‌آوران	۵۷
۴۱۸	درس ۱۰: باغچه‌ی اطفال	۵۸
۴۲۰	درس ۱۱: فرمانده دل‌ها	۶۳
۴۲۳	درس ۱۲: اتفاق ساده	۶۹
۴۲۴	فصل ۶: راه زندگی	۷۵
۴۲۴	درس ۱۳: لطف حق	۷۶
۴۲۶	درس ۱۴: ادب از که آموختی؟	۸۱
۴۲۸	درس ۱۵: شیر و موش	۸۷
۴۳۰	فصل ۷: علم و عمل	۹۵
۴۳۰	درس ۱۶: پرستشگری	۹۶
۴۳۲	درس ۱۷: مدرسه‌ی هوشمند	۱۰۳

## فارسی

۳۳۸	ستایش خدا	۸
۳۳۹	فصل ۱: آفرینش	۹
۳۳۹	درس ۱: آفریدگار زیبایی	۱۰
۳۴۲	درس ۲: کوچ پرستوها	۱۸
۳۴۶	فصل ۲: دانایی و هوشیاری	۲۹
۳۴۶	درس ۳: راز نشانه‌ها	۳۰
۳۴۹	درس ۴: ارزش علم	۳۶
۳۵۱	درس ۵: رهایی از قفس	۴۲
۳۵۵	فصل ۳: ایران من	۵۳
۳۵۵	درس ۶: آرش کمان‌گیر	۵۴
۳۵۹	درس ۷: مهمان شهر ما	۶۲
۳۶۴	فصل ۴: فرهنگ بومی	۷۳
۳۶۴	درس ۸: درس آزاد	۷۴
۳۶۵	درس ۹: درس آزاد	۷۷
۳۶۶	فصل ۵: نام‌آوران	۷۹
۳۶۶	درس ۱۰: باغچه‌ی اطفال	۸۰
۳۶۹	درس ۱۱: فرمانده دل‌ها	۸۸
۳۷۱	درس ۱۲: اتفاق ساده	۹۴
۳۷۵	فصل ۶: راه زندگی	۱۰۳
۳۷۵	درس ۱۳: لطف حق	۱۰۴
۳۸۰	درس ۱۴: ادب از که آموختی؟	۱۰۸
۳۸۲	درس ۱۵: شیر و موش	۱۱۲
۳۸۸	فصل ۷: علم و عمل	۱۲۳
۳۸۸	درس ۱۶: پرستشگری	۱۲۴
۳۹۰	درس ۱۷: مدرسه‌ی هوشمند	۱۳۰

۲۹۹	درس ۸: دیدار دوست	۵۶
۳۰۱	درس ۹: کودک شجاع	۶۴
۳۰۳	درس ۱۰: روشن‌ترین شب	۶۹
۳۰۵	درس ۱۱: .....	۷۶
۳۰۷	درس ۱۲: روزی برای تمام بچه‌ها	۸۲
۳۰۸	درس ۱۳: خاله نرگس	۸۸
۳۰۹	درس ۱۴: اولین بانوی مسلمان	۹۳
۳۱۱	درس ۱۵: یک ماجرای زیبا	۹۷
۳۱۲	درس ۱۶: اسب طلایی	۱۰۴
۳۱۳	درس ۱۷: آقای بهاری، خانم بهاری	۱۰۹
۳۱۴	درس ۱۸: چشمان همیشه باز	۱۱۵
۳۱۵	درس ۱۹: خداجون از تو ممنوم	۱۲۲

## آموزش قرآن

۳۲۱	درس ۱: یادآوری قواعد سال‌های ...	۱
۳۲۳	درس ۲: سوره‌ی تَعَاوُن	۹
۳۲۴	درس ۳: سوره‌ی ابراهیم	۱۵
۳۲۵	درس ۴: سوره‌ی واقعه	۲۱
۳۲۵	درس ۵: سوره‌ی آل‌عمران	۲۸
۳۲۶	درس ۶: سوره‌ی اِسْرَاء	۳۵
۳۲۷	درس ۷: آشنایی با خط قرآن کریم	۴۱
۳۲۸	درس ۸: سوره‌ی آل‌عمران	۵۱
۳۲۹	درس ۹: سوره‌ی بقره	۵۸
۳۳۰	درس ۱۰: سوره‌ی هود	۶۴
۳۳۱	درس ۱۱: سوره‌ی مُلک	۷۰
۳۳۱	درس ۱۲: سوره‌ی آل‌عمران	۷۶
۳۳۲	درس ۱۳: سوره‌ی نمل	۸۳
۳۳۳	درس ۱۴: سوره‌ی یوسف	۸۹
۳۳۴	درس ۱۵: سوره‌ی عَبَسَ	۹۵

# ریاضی



## فصل ۱ اعداد و الگوها

فصل ۱

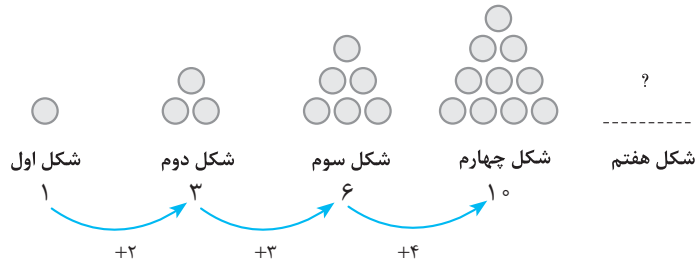
اعداد و الگوها

۲

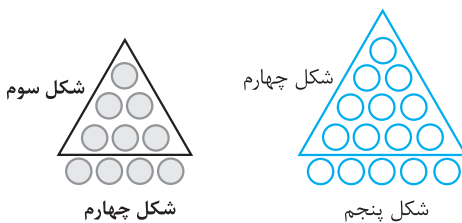
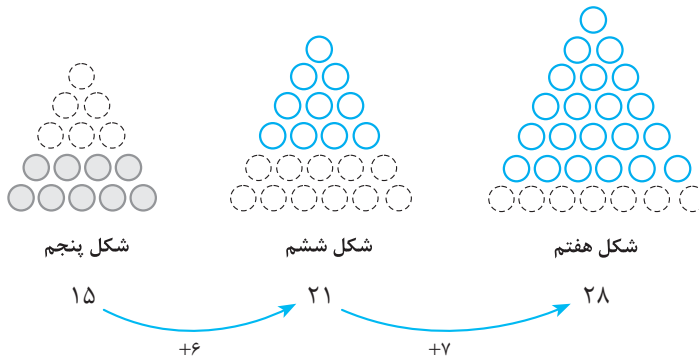
کتاب دومی

حل مسئله..... صفحه ۲ کتاب درسی

معلم کلاس چهارم دبستان برای شروع درس ریاضی، یکی از مسئله‌های کلاس سوم را انتخاب کرد و از دانش‌آموزان خواست پس از کشف الگویی که در شکل‌ها وجود دارد، بگویند شکل هفتم با چند دایره درست می‌شود.



علی به ترتیب شکل‌های پنجم، ششم و هفتم را رسم کرد تا پاسخ را به دست آورد. شما هم مانند علی به مسئله جواب دهید و کار او را کامل کنید.







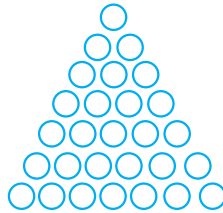
حمید، مانند شکل مقابل، در شکل چهارم، شکل سوم را پیدا کرد. شما هم مانند حمید در شکل پنجم شکل چهارم را پیدا کنید.

توضیح دهید چه الگویی در کشیدن شکل‌ها وجود دارد. برای کشیدن هر شکل، به اندازه‌ی شماره‌ی شکل، یک ردیف دایره به شکل قبلی اضافه می‌کنیم.

محسن همین مسئله را با روشی دیگر انجام داد. او ابتدا الگوی هندسی را به الگوی عددی تبدیل کرد، سپس

تلاش کرد بین عددها، رابطه‌ای پیدا کند. ۲۸ و ۲۱ و ۱۵ و ۱۰ و ۶ و ۳ و ۱

آیا شما راه دیگری برای پیدا کردن تعداد دایره‌ها در شکل هفتم می‌شناسید؟ بله، تعداد دایره‌های هر شکل برابر است با شماره‌ی شکل، به‌علاوه‌ی تعداد دایره‌های شکل قبل. هم‌چنین می‌توانیم با داشتن شماره‌ی شکل دایره‌ها را رسم کنیم و بشماریم؛ برای این کار می‌دانیم تعداد دایره‌های پایین‌ترین ردیف با شماره‌ی شکل برابر است و هر ردیف که بالا می‌رویم، تعداد دایره‌ها یکی کم‌تر از ردیف قبلی است.

شکل					...	
شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	...	۷
تعداد دایره	۱	$1+2=3$	$1+2+3=6$	$1+2+3+4=10$	...	$1+2+3+4+5+6+7=28$

الگویابی، رسم شکل..... صفحه‌ی ۳ کتاب درسی

۱- الگوی زیر را ادامه دهید.

۱۰۰      ۲۰۰      ۳۰۰      ۴۰۰      ۵۰۰      ۶۰۰

+۱۰۰      +۱۰۰      +۱۰۰      +۱۰۰      +۱۰۰

بین عددها چه رابطه‌ای وجود دارد؟ هر عدد از عدد قبلی خود، ۱۰۰ تا بیشتر است. در الگوی عددی بالا، شمارش چندتا چندتا است؟ شمارش صدتا صدتا است.

۲- می‌خواهیم الگوی زیر را ادامه دهیم:

۱۲۰    ۲۴۰    ۳۶۰    .....

فاطمه با رسم شکل تلاش کرد الگوی عددی را به هندسی تبدیل و عددهای بعدی را پیدا کند. شما هم مثل او با رسم شکل مناسب عددهای بعدی را پیدا کنید. (  یعنی ۱۰۰ و  یعنی ۱۰ )



۱۲۰



۲۴۰



۳۶۰



با توجه به شکل‌ها مشخص است که در هر مرحله یک صدتایی و دو ده‌تایی یعنی ۱۲۰ تا اضافه می‌شود و شکل بعدی ساخته می‌شود.

زهرآ از شکل استفاده نکرد. او تلاش کرد بین عددها رابطه پیدا کند.

۱۲۰      ۲۴۰      ۳۶۰      ۴۸۰      ۶۰۰

+۱۲۰      +۱۲۰      +۱۲۰      +۱۲۰

با استفاده از تجربه‌ی زهرآ عددهای بعدی الگو را پیدا کنید.

• برای پیدا کردن عدد بعد از ۳۶۰، چه محاسبه‌ای را انجام می‌دهید؟ به عدد ۳۶۰ به مقدار ۱۲۰ تا اضافه می‌کنیم:

$$360 + 120 = 480$$

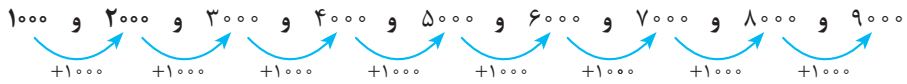
• عدد پنجم را چگونه پیدا می‌کنید؟ به عدد چهارم، یعنی ۴۸۰ تا اضافه می‌کنیم:

$$480 + 120 = 600$$

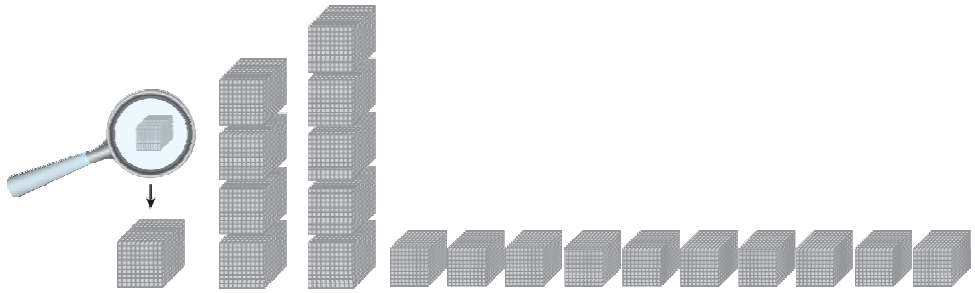
○ عدد ششم را چه طور؟ به عدد پنجم، یعنی ۶۰۰ به مقدار ۱۲۰ تا اضافه می‌کنیم:  $600 + 120 = 720$

فعالیت..... صفحه‌ی ۴ کتاب درسی

۱- الگوی شمردن ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰ را ادامه دهید.

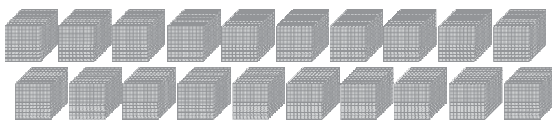


۲- هر مکعب نشان‌دهنده‌ی عدد ۱۰۰۰ است. عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید.



اگر ۱۰ مکعب ۱۰۰۰ تایی را کنار هم قرار دهیم، چه عددی درست می‌شود؟

با حروف: ده هزار      با رقم: ۱۰۰۰۰

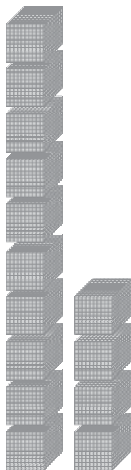


۳- شکل مقابل چه عددی را نشان می‌دهد؟

شکل از ۲۰ مکعب ۱۰۰۰ تایی ساخته شده است، پس عدد ۲۰۰۰۰ را نمایش می‌دهد.

با حروف: بیست هزار      با رقم: ۲۰۰۰۰

۴- هر یک از شکل‌های زیر چه عددی را نشان می‌دهد؟



۱۴۰۰۰



۳۲۰۰۰ ریال



یکی ده تایی صد تایی هزار تایی ده هزار تایی

۴۳۰۰۰

۳ ده هزار ریالی و ۲ هزار ریالی ۱۴ مکعب ۱۰۰۰ تایی

۴ ده هزار تایی و ۳ هزار تایی



۱- عددهایی را که در جدول مشخص شده است، بنویسید.

یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی	یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی
۰	۰	۰	۷	۴	۰	۰	۰	۷	۴
۴۷۰۰۰					۷۴۰۰۰				

بین این دو عدد چه تفاوتی وجود دارد؟ رقم‌های مرتبه‌ی هزار تایی و ده هزار تایی این دو عدد با هم جابه‌جا شده است. در عدد ۴۷۰۰۰ رقم ۷ در مرتبه‌ی هزار تایی و رقم ۴ در مرتبه‌ی ده هزار تایی است، ولی در عدد ۷۴۰۰۰ رقم ۴ در مرتبه‌ی هزار تایی و رقم ۷ در مرتبه‌ی ده هزار تایی است.

۲- ده هزار، چندتا هزارتا است؟ ده‌تا.

۳- بیست هزار، چندتا هزارتا است؟ بیست‌تا. **سی و پنج هزار، چندتا هزارتا است؟ ۳۵‌تا.**

هزار	
یکان	دهگان
۷	۴

۳- با توجه به سؤال‌های بالا، عددی را که در جدول مشخص شده است با عدد و حروف بنویسید.

با رقم: ۴۷۰۰۰ **با حروف:** چهل و هفت هزار.

هزار	
یکان	دهگان
۳	۵

هزار	
یکان	دهگان
۵	۳

۴- بین این دو عدد چه تفاوتی وجود دارد؟ رقم یکان هزار و دهگان هزار این دو عدد با هم جابه‌جا شده است.

۵- مانند نمونه، باز شده‌ی هر عدد را بنویسید.

$$۵۳۶۷۸ = ۵۰,۰۰۰ + ۳,۰۰۰ + ۶۰۰ + ۷۰ + ۸$$

$$۷۰۰۱۲ = ۷۰,۰۰۰ + ۱۰ + ۲$$

$$۹۹۹۰۰ = ۹۰,۰۰۰ + ۹,۰۰۰ + ۹۰۰$$

۱- الگوی عددی را بخوانید و ادامه دهید.

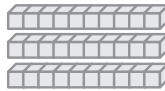
۱۰,۰۰۰ و ۲۰,۰۰۰ و ۳۰,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ و ۵۰,۰۰۰ و ۶۰,۰۰۰ و ۷۰,۰۰۰ و ۸۰,۰۰۰

هشتاد هزار    هفتاد هزار    شصت هزار    پنجاه هزار    چهل هزار    سی هزار    بیست هزار    ده هزار

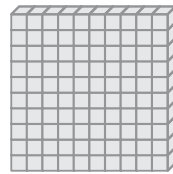
۲- عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بخوانید و بنویسید.



۲ دسته‌ی ده هزار تایی



سه دسته‌ی ده هزار تایی



ده دسته‌ی ده هزار تایی

۱- مانند نمونه، جاهای خالی را پر کنید.

دوتا ده هزار تا برابر است با: بیست هزار، یعنی عدد: ۲۰,۰۰۰

دویست تا هزارتا برابر است با: دویست هزار، یعنی عدد: ۲۰۰,۰۰۰

سیصد و بیست تا هزارتا برابر است با: سیصد و بیست هزار، یعنی عدد: ۳۲۰,۰۰۰

چهارصد و هفتاد و دو تا هزارتا برابر است با: چهارصد و هفتاد و دو هزار، یعنی عدد: ۴۷۲,۰۰۰

۲- هر جدول چه عددی را نشان می‌دهد؟ عددی را که هر جدول نشان می‌دهد، می‌نویسیم. دقت کنید به جای یکان، دهگان و صدگان صفر می‌گذاریم.

هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۷	۲	۱
	۷۲۱,۰۰۰	

هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۴	۸	۹
	۴۸۹,۰۰۰	

صدگان	دهگان	یکان
۴	۵	۳
	۴۵۳	

با توجه به جدول‌های بالا، عددی را که هر کدام از جدول‌ها نشان می‌دهد، بنویسید و جاهای خالی را مانند نمونه پر کنید. دقت می‌کنیم هر کدام از فلش‌ها چه ارزش مکانی را نشان می‌دهد.

هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۷	۲	۱

صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۷	۲	۱	۴	۵	۳

هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۴	۸	۹

صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۴	۸	۹	۴	۵	۳

۷۰,۰۰۰

۴۰۰

۸۹,۰۰۰

۵۰

۷۲۱,۴۵۳

۴۸۹,۴۵۳

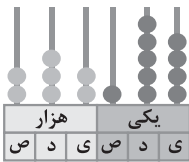
تمرین ..... صفحه‌های ۷ و ۷ کتاب درسی

۱- عدد دو بیست و هفتاد و پنج هزار و هفتصد و بیست و یک را در جدول ارزش مکانی نشان دهید.

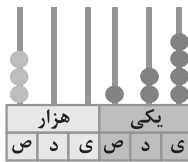
هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۲	۷	۵

صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۲	۷	۵	۷	۲	۱

⇒ ۲۷۵,۷۲۱



۲۳۲,۱۵۴



۳۰۰,۱۲۴

۲- عددی را که هر شکل نشان می‌دهد بنویسید.

دقت می‌کنیم در هر کدام از مرتبه‌ها چند

مهره قرار گرفته است.



۳- پول‌های زیر روی هم چند ریال می‌شوند؟

چهار اسکناس ده هزار ریالی و دو اسکناس هزار ریالی و چهار سکه صد ریالی و دو سکه ده ریالی و یک سکه یک ریالی داریم:

$$۴۰,۰۰۰ + ۲۰,۰۰۰ + ۴۰۰ + ۲۰۰ + ۱ = ۶۰,۶۰۱$$

۴- عددی را که هر عبارت نشان می‌دهد، در جدول ارزش مکانی قرار دهید.

هزار		
صدگان	دهگان	یکان
۳	۵	۴

صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۳	۵	۴	۷	۸	۹

صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۳	۵	۴	۷	۸	۹

$$۳۰۰۰۰ + ۵۰۰۰ + ۴۰۰ + ۷۰۰ + ۸۰ + ۹ = ۳۵۴,۷۸۹$$

$$۳۵,۰۰۶ = ۳۰۰۰۰ + ۵۰۰۰ + ۶۰۰ + ۱$$

$$۴۰۰ + ۷۰۰ + ۸۰ + ۹ = ۱,۷۸۹$$

$$= ۴۷۰,۰۹۰$$





# فارسی

## ستایش خدا

### خدا

#### واژه‌نامه

نشان: علامت، نشانه  
یک‌چند: مدتی

دمی: لحظه‌ای  
جوی: جست‌وجو کن  
نهان: پنهان

#### مخالف

هست  $\neq$  نیست  
روشنایی  $\neq$  تاریکی  
نهان  $\neq$  آشکار  
پاک  $\neq$  ناپاک، آلوده  
نیکی  $\neq$  بدی

#### کلمات مهم املائی

ستایش - دمی - بندگان - صبحگاهت - آهسته - جوی - نهان - روشنایی‌ها

معنی آیات..... صفحه ۸ کتاب درسی

به مادر گفتیم: «آخر این خدا کیست؟ که هم در خانه‌ی ما هست و هم نیست

**معنی:** به مادرم گفتیم: «بالآخره این خدا چه کسی است؟ (چگونه موجودی است) که در خانه‌ی ما وجود دارد اما دیده نمی‌شود؟

تو گفתי مهربان‌تر از خدا نیست دمی از بندگان خود جدا نیست  
**معنی:** (مادرم) تو گفתי هیچ کس از خدا مهربان‌تر نیست و او حتی لحظه‌ای بندگانش را تنها نمی‌گذارد.

چرا هرگز نمی‌آید به خوابیم؟ چرا هرگز نمی‌گوید خوابیم؟  
**معنی:** چرا خدا هیچ وقت به خوابیم نمی‌آید و هیچ وقت جوابم را نمی‌دهد؟

نماز صبحگاهت را شنیدم تو را دیدم، خدایت را ندیدم.  
**معنی:** صدای نماز صبح خواندن تو را شنیدم، مادر تو را دیدم ولی خدای تو را ندیدم.»

به من آهسته مادر گفت: «فرزند! خدا را در دل خود جوی، یک‌چند  
**معنی:** مادرم آهسته به من گفت: «ای فرزندم، خدا را مدتی در دل خودت جست‌وجو کن.

خدا در رنگ و بوی گل، نهان است بهار و باغ و گل از او نشان است  
**معنی:** خداوند در رنگ و بوی گل پنهان شده و فصل زیبای بهار و باغ‌ها و گل‌ها نشانه‌های وجود او هستند (نشانه‌های وجود خداوند در نعمت‌هایی که آفریده، دیده می‌شود).

خدا در پاکی و نیکی است، فرزند! بُود در روشنایی‌ها خداوند.»

**معنی:** فرزندم! خدا را در پاک‌بودن، کارهای خوب انجام‌دادن و روشنایی‌ها می‌توانی جست‌وجو کنی و ببینی. (پاکی‌ها و خوبی‌ها و روشنایی‌ها نشانه‌های وجود خداوند هستند.)  
(پیه‌ها! توی این بیت «نیکی است» رو می‌شونیم: «نیکیست». بعضی وقتا برای اینکه شعر راحت تر فونده شه، یه بلاهایی سر بعضی از کلمه‌ها میاریم. تو درس‌های بعدی هم از این پور کلمه‌ها می‌بینی!)

## فصل ۱: آفرینش

### درس ۱

#### آفریدگار زیبایی

#### واژه‌نامه

#### آفریدگار زیبایی

تصمیم‌گرفتن: قصد نمودن، اراده کردن  
جهان‌افروز: روشن‌کننده‌ی جهان  
داوری کردن: قضاوت کردن  
پذیرفت: قبول کرد، به عهده گرفت  
نخست: ابتدا، اول  
آویخت: آویزان کرد، آویزان شد  
نبلی: رنگ آبی تیره، کبودرنگ  
گودال: چاله  
پراکند: پخش کرد  
غوک: قورباغه  
برکه: گودی کوچک و کم‌عمقی از زمین که در آن، آب جمع شده باشد.  
نشانید: گذاشت، قرار داد  
از پس: از پشت  
دست به کار شد: شروع به کار کرد  
سراسر: همه‌ی، تمام  
انبوه: بسیار، زیاد، فراوان  
زینت داد: آراست، تزئین کرد  
گلگون: سرخ‌رنگ، به رنگ گل سرخ

#### خبر داغ

ساز: نوعی پرنده است.  
گریخت: فرار کرد

تاب نیاوردند: تحمل نکردند، طاقت نیاوردند  
مزارع: جمع مزرعه، زمین‌های کشاورزی  
ارغوانی: رنگ قرمز مایل به بنفش  
صنوبر: نام درختی است.  
جلادادن: شفاف و پاکیزه کردن، صاف و براق کردن  
مهاجر: کسی که از جایی به جای دیگری برود.  
(مهاجرت: کوچ کردن، رفتن از مکانی به مکان دیگر)  
نتوانست چشم از آن بردارد: به آن خیره شده بود.  
پهن: گسترده، مُسطح، پهناور  
نظر: نگاه  
ناپدید: پنهان، ناپیدا  
قشر: لایه، پوسته  
نگار: طرح، تصویر، نقش  
دل‌انگیز: زیبا، جالب  
پُرمهر: دوست‌داشتنی، گرم و دلنشین  
خودنمایی: خود را نشان دادن، پُر دادن  
دشوار: سخت  
چیره‌دست: ماهر، زبردست، استاد  
شگفت‌انگیز: تعجب‌آور، عجیب و غریب  
تپید: جنبید، حرکت کرد، بی‌قرار شد  
رَمه: گله  
پهنه: میدان، سطح

## آفریدگار زیبایی

تصویر ← صورت، مصور، تصوّر	منظره ← نظر، ناظر، نظاره	نقاش ← نقش، نقاشی
زینت ← تزئین، مزین	مهاجر ← هجرت، مهاجرت	طبیعت ← طبع، مطبوع
سطح ← مسطح، سطوح	مزارع ← زراعت، زارع	
خبر ← مخابرات، مٌخبر، اخبار	پهنه ← پهن، پهناور	

## خبر داغ

## مخالف

## آفریدگار زیبایی

شروع ≠ پایان	کوچک ≠ بزرگ	گرم ≠ سرد	تیره ≠ روشن
زیبا ≠ زشت	سفید ≠ سیاه	سنگین ≠ سبک	دشوار ≠ آسان
نازک ≠ ضخیم	قبل ≠ بعد	اول ≠ آخر	
داغ ≠ یخ	خواب ≠ بیدار		

## خبر داغ

## کلمات مهم املائی

## آفریدگار زیبایی

گفت‌وگو - صحبت - نقاشی - تصمیم - جهان‌افروز - پذیرفت - قلم - صورتی - گردنبند - اطراف - گودال - حشرات - زنبورعسل - غوک - تصویر - بگذار - منظره - طبیعت - لذت - خاکستری - رنگ‌آمیزی - بوته - انبوه - تمشک - زینت - آن‌قدر - گلگون - تاب‌نیاورند - خوشه‌های طلایی - مزارع - سراغ - زرد لیمویی - ارغوانی - سرو - صنوبر - جلا - پرستوهای مهاجر - پهن - نظر - سطح - قشر نازک - بزاق - دل‌انگیز - خودنمایی - چیره‌دست - شگفت‌انگیز - هوشیار - معرفت

## خبر داغ

سر و دوش - سار - باغ - غنچه - بی‌حوصله - خمیازه - تپید - رمه - عاقبت - داغ - هوهو - ده - گریخت

معنی بیت..... صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی

برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

معنی: برگ‌های درختان سرسبز و باطراوت در نگاه انسان‌های باهوش و آگاه مثل کتابی است که در هر صفحه‌اش نشانه‌ای برای شناخت خداوند وجود دارد.

(بچه‌ها! اینجا هم کلمه‌ی «دفتری است» رو به شکل «دفتریست» می‌فونیم تا شعرمون قشنگ‌تر فونده بشه. ☺)

درست و نادرست..... صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی

- ۱- بهار، دشت را از خوشه‌های طلایی‌گندم پوشاند. نادرست؛ تابستان دشت را از خوشه‌های طلایی‌گندم پوشاند.
- ۲- زمستان، جای پای گرگ‌ها را نقاشی کرد. درست
- ۳- داور این مسابقه، خورشید بود. درست

درک مطلب..... صفحه‌ی ۱۴ کتاب درسی

- ۱- پاییز برای رنگ‌آمیزی درختان از چه رنگ‌هایی استفاده کرد؟ از رنگ‌های آتشین مثل زرد لیمویی، ارغوانی و قرمز روشن برای رنگ‌آمیزی درختان جنگل استفاده کرد اما به رنگ کاج‌ها، سروها و صنوبرها دست نزد و آنها سبز باقی ماندند.
- ۲- نقاشی‌های تابستان و زمستان چه تفاوت‌هایی با هم داشتند؟ تابستان با رنگ سبز تیره سراسر جنگل

را رنگ آمیزی کرد، دشت را با خوشه های طلایی گندم پوشانید؛ مزارع را به رنگ زرد درآورد و رودخانه ها و دریاچه ها را آبی کرد ولی زمستان در یک روز، تمام سطح زمین را به رنگ سفید درآورد؛ بر تن کوه ها و دشت ها، لباس سفید پوشانید، سطح رودخانه ها را با قشر نازکی از یخ، بَرّاق کرد. تابستان بر شاخه های درختان میوه سیب گلگون و گلابی و میوه های دیگر آویخت ولی زمستان روی صنوبرها و کاج ها پوشش سنگینی از برف پوشاند. در تابستان خورشید از پشت ابرهای سفید، نقّاشی این فصل را تماشا می کرد، اما زمستان ابرهای خاکستری رنگی را در آسمان پهن کرد و زمین را از نظر خورشید ناپدید ساخت.

۳- چرا پاییز به رنگ کاج ها و سروها دست نزد؟ چون درختان کاج و سرو در پاییز و زمستان برگ هایشان نمی ریزد، زرد نمی شود و سبز باقی می ماند.

۴- نقّاشی بهار و پاییز چه شباهتی با هم داشت؟ در آسمان بهار و پاییز ابرهای خاکستری رنگ وجود داشت و هر دو از رنگ های گوناگون برای نقّاشی طبیعت استفاده کردند.

۵- شما کدام یک از نقّاشی ها را انتخاب می کنید؟ دو دلیل بیاورید. هر کدام از نقّاشی ها، زیبایی خاصی داشتند اما من نقّاشی بهار را انتخاب می کنم؛ زیرا: (۱) در آن از رنگ های زیبای صورتی و نیلی استفاده کرده بود. (۲) نقّاشی بهار پر از گل های زیبای نرگس و بنفشه بود و پرواز پروانه ها و پرندگان را به زیبایی نشان می داد.

۶- چرا عنوان «آفریدگار زیبایی» برای این درس انتخاب شده است؟ شما چه عنوانی را برای این درس پیشنهاد می کنید؟ زیرا خداوند تمام فصل ها و زیبایی ها را آفریده و تنها او قادر به خلق نعمت های گوناگون است. من عنوان «زیباترین نقّاشی» را پیشنهاد می دهم.

۷- سؤال پیشنهادی: خورشید چگونه بین نقّاشی فصل ها داوری کرد؟ فصل ها با هم قرار گذاشتند که نقّاشی هر کدام بهتر شد، بماند و بقیه از نقّاشی دست بردارند و بروند. تمام نقّاشی ها بسیار زیبا بودند و داوری میان آنها دشوار بود. پس خورشید گفت: «ای نقّاشان چیره دست! آنچه شما نقّاشی کرده اید، بسیار زیباست. به نوبت نقّاشی کنید و اثر شگفت انگیز خود را به وجود آورید و بگذارید مردم نقّاشی های شما را ببینند و از تماشای آنها لذّت ببرند».

## درس نامه

### واژه آموزشی

به نمودارهای زیر توجه کنید:



حالا نمودارهای زیر را با توجه به متن درس، کامل کنید:



تصویر خوانی و صندلی صمیمیت ..... صفحه ی ۱۵ کتاب درسی

۳- گفتار: هر وقت آماده شدید، روی صندلی معلّم بنشینید و درباره ی تصویر برای دوستانتان صحبت کنید. در تصویر، انسان و همه ی موجودات پشت سرش در حال شکرگزاری خداوند هستند. نعمت هایی که در تصویر می بینیم در امتداد دستان شکرگزار انسان رسم شده اند. ما باید در تمام لحظات زندگی خدا را به خاطر تمام نعمت هایی که به ما داده شکر کنیم.

معنی آیات..... صفحه ۱۷ کتاب درسی

خبری داشت کلاغ / گفت در گوش درخت / برگ‌ها تک‌تک ریخت / از سر و دوش درخت  
**معنی:** کلاغ خبری برای درخت آورد و در گوش او گفت. پس از شنیدن این خبر، برگ‌های درخت شروع به ریختن کرد. (خبر کلاغ برای درخت این بود که پاییز در راه است).

سار از شاخه پرید / بال زد تا ته باغ / گفت با سبزه و گل / هر چه را گفت کلاغ  
**معنی:** (پرنده‌ی سار) از روی شاخه‌ی درخت بلند شد و تا انتهای باغ پرواز کرد. او تمام اخباری که کلاغ به درخت گفته بود را به گوش سبزه‌ها و گل‌ها رساند.

دل هر غنچه تپید / رنگ گلبرگ پرید / برگ، بی‌حوصله شد / سبزه خمیازه کشید  
**معنی:** تمام غنچه‌ها و گل‌ها با شنیدن خبر آمدن پاییز بی‌قرار شدند و برگ‌ها و سبزه‌ها تازگی خود را از دست دادند.

شاپرک خواب نبود / پر زد از باغ و گذشت / هر چه را دید و شنید / بُرد تا پهنه‌ی دشت  
**معنی:** شاپرک بیدار بود و به همین خاطر خبر را شنیده بود. او از باغ پرواز کرد و رفت و همه‌ی چیزهایی که دیده و شنیده بود را به سطح دشت رساند.

آهو از دشت گریخت / زمه برگشت به ده / عاقبت باز رسید / خبر از دشت به ده  
**معنی:** آهو که در دشت خبر را از شاپرک شنیده بود، فرار کرد. گلّه‌ی گوسفندان هم از دشت به روستا برگشتند و سرانجام خبر آمدن پاییز به روستا رسید.

باد هوهو می‌کرد / ابر هی می‌بارید / خبر داغ کلاغ / ده به ده می‌پیچید  
**معنی:** باد با صدای وزیدنش و ابر با باریدن، خبر آمدن پاییز را می‌دادند. خبر داغ کلاغ روستا به روستا پخش می‌شد.

## درس ۲

### کوچ پرستوها

#### واژه‌نامه

ناچار: مجبور، ناگزیر  
 معتدل: آب‌وهوایی که نه گرم است و نه سرد.  
 کوچ: مهاجرت، از جایی به جایی رفتن  
 جنب‌وجوش: تلاش و فعالیت بسیار، هیجان  
 رفته‌رفته: کم‌کم  
 برمی‌خیزیم: بلند می‌شویم  
 نشان: علامت، نشانه  
 می‌ریزند: می‌دزدند  
 پی‌درپی: پشت سر هم، پیوسته  
 شگفتی: تعجب، حیرت  
 سپری‌شدن: به پایان رسیدن، تمام‌شدن  
 پیشین: گذشته، قبلی، مربوط به گذشته

کوچ پرستوها  
 اوایل: جمع اول، ابتدا  
 لطیف: ملایم، نرم  
 دل‌نشین: جذاب، زیبا و قشنگ  
 جامه: لباس  
 از نو: دوباره، از اول  
 به سر برده‌اند: گذرانده‌اند  
 بکوشند: کوشش کنند، تلاش کنند  
 عهده: مسئولیت، وظیفه  
 راه و رسم: روش، شیوه  
 کمیاب: آن‌چه کم است، چیزی که به راحتی در دسترس نیست.